

UITSTROOM BROCHURE

Wij maken je wegwijs

**JOUW TOEKOMST
JOUW KEUZE
JOUW WEG**

**ONTDEK
DE MOGELIJKHEDEN EN DURF
JOUW PAD TE KIEZEN!**

Samen tegen Schooluitval Oost-Vlaanderen

Wij maken je wegwijs

Wat als ik stop met school?

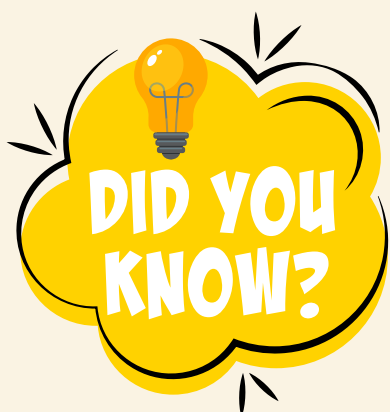
Wanneer je stopt met school en ook niet via een andere weg een kwalificatie behaalt noemen we dit

**vroegtijdig
schoolverlaten**

Dit heeft voor jou een aantal gevolgen. Hiermee hou je best rekening wanneer je overweegt om te stoppen met school.

Wanneer je stopt met school zonder een diploma of kwalificatie te behalen heeft dit vaak als gevolg dat je...

- minder zal verdienen
- langere tijd zonder werk zit of moeilijker aan werk geraakt, waardoor je moet leven van een minimumloon
- vaker ziek thuis bent (tijdens langere periodes van ziekte val je ook terug op een lager loon)
- (onbewust) ongezonder gaat leven: minder gezond eten, minder sporten en bewegen, meer stress hebben, enz.
- je bezighoudt met zaken, waardoor je kans op werk vinden of werk behouden verder daalt (overmatig gamen, een verslaving ontwikkelen, criminele feiten plegen, enz.)

Als je vroegtijdig stopt met school je pas een uitkering kan krijgen vanaf je 21ste verjaardag.

Misschien zie je school niet zitten?
Of zie je werken niet zitten?
Of weet je even niet wat je wil ...

Praat erover!

 clbchat.be

clbchat.be/
onderwijskiezer.be/v2/clb/clb_zoek.php

Leerwinkel Oost-Vlaanderen
09 233 75 15
destapgent.be

vdab.be

Een waaier aan MOGELIJKHEDEN

VERDER LEREN

op school of
in een centrum

VERDER LEREN

thuis op
zelfstandige basis

OPLEIDING
VOLGEN

om te kunnen
gaan werken

VERDER LEREN

combinatie
op school en
op de werkvloer

IK Wil ...

GAAN WERKEN

en zie later
wel verder

HULP NODIG

om een beslissing
te kunnen maken

99

VERDER LEREN

op school of in een centrum

VOLTIJDS SECUNDAIR ONDERWIJS

- Leeftijd: 12 tot 25 jaar
- Misschien is voltijds naar school gaan wel iets voor jou, maar ligt jouw huidige richting je niet. Of misschien zijn jij en je huidige school niet de juiste match. Misschien is er nog een andere reden waarom je twijfelt of je wel verder voltijds secundair onderwijs wil volgen.
  - Ga hierover in gesprek met een leerkracht, leerlingbegeleider, het CLB, een begeleider of iemand anders in jouw omgeving die je vertrouwt. Zij kunnen je helpen om een keuze te maken.
- Wil je graag meer informatie over welke richtingen er allemaal bestaan? Waar je deze kan volgen en wat je er later mee kan doen?
Surf dan naar onderwijskiezer.be

Meer informatie over welk diploma je kan behalen in het voltijds secundair onderwijs:

HOE HAAL IK MIJN DIPLOMA SO?
mijndiplomasecundair.be

99

VERDER LEREN

op school of in een centrum

SECUNDAIR VOLWASSENENONDERWIJS (CVO)

- Leeftijd: Vanaf 18 jaar
- In een Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO) kan je toch nog een diploma Secundair Onderwijs (SO) - via tweedekansonderwijs - of een beroepsgerichte kwalificatie behalen.
- Afhankelijk van je interesse, je mogelijkheden en de gekozen cursus, volg je overdag of 's avonds onderwijs.
- In het volwassenenonderwijs kun je kiezen voor een cursus waarmee je direct naar de arbeidsmarkt kan stappen of een opleiding waarmee je nog verder kan studeren.

Meer informatie:

- data-onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsaanbod/vwo
- onderwijskiezer.be/v2/volwassen/volw_secundair2.php
- opleidingskompas.be/erkende-centra
- onderwijs.vlaanderen.be/nl/hoe-haal-ik-mijn-diploma-secundair-onderwijs

”

VERDER LEREN

op zelfstandige basis – thuis

EXAMENCOMMISSIE SECUNDAIR ONDERWIJS

- Voorwaarden: volgde je al eerder huisonderwijs? Dan moet je jouw getuigschrift 1e graad behalen voor je 15e verjaardag.
- Leeftijd: geen leeftijdsvoorwaarden
- Je wil wel een diploma, maar lessen volgen hoeft niet voor jou. Je kan goed op jezelf studeren. Dan kan je terecht bij de Examencommissie secundair onderwijs. Daar kan je op je eigen tempo een diploma of getuigschrift secundair onderwijs halen.
- **De examencommissie organiseert alleen maar de examens, er zijn dus geen lessen of cursussen voorzien.** Jij bent zelf verantwoordelijk om te zorgen voor je cursussen of boeken, voor het leren van de leerstof, het inschrijven in de examens en de verplaatsing er naartoe.

Meer informatie:

- vlaanderen.be/examencommissiesecundaironderwijs
- vlaanderen.be/onderwijs-en-vorming/leerplicht/leerplicht-van-5-tot-18-jaar/huisonderwijs

VERDER LEREN

combinatie op school en op de werkvloer

Tot en met schooljaar 2024-2025 zijn er verschillende manieren om leren en werken te combineren. Vanaf schooljaar 2025-2026 is er enkel nog sprake van Duaal Leren.

DUAAL LEREN

Leeftijd:

- Je bent tussen de 15 en 25 jaar. Ben je 15 op het moment dat je met de opleiding start en word je pas het schooljaar daarop 16? Dan moet je minstens het 2de middelbaar afgerond hebben. Je moet niet geslaagd zijn.
- Je bent niet ouder dan 25. In het buitengewoon secundair onderwijs ben je niet ouder dan 23.
- Je leert op school, in een centrum voor deeltijds onderwijs of in een SYNTRA lesplaats én op de werkplek. Hoeveel tijd je doorbrengt op de werkvloer hangt af van je studierichting/opleiding.

Wil je graag duaal leren?

- Je klassenraad adviseert of je er klaar voor bent.
- Op school helpt een trajectbegeleider je om een werkplek te vinden.
- Na een intakegesprek sluiten jij, je school en het bedrijf waar je duaal gaat leren een overeenkomst.

Meer informatie:

- vlaanderen.be/onderwijs-en-vorming/een-onderwijsinstelling-of-opleiding-kiezen/op-zoek-naar-een-school-of-studierichting-gewoon-secundair-onderwijs/duaal-leren-in-het-secundair-onderwijs
- [duaalleren.vlaanderen/leerling](https://duaalleren.vlaanderen.be/leerling)

”

OPLEIDING VOLGEN

om te kunnen gaan werken

VDAB

- Leeftijd: vanaf 18 jaar
- Ben je ouder dan 18, dan kan je ook opleiding volgen bij VDAB.
- Sommige opleidingen zijn gratis, andere betalend. Dat hangt af van je situatie.
- De nadruk ligt op concrete praktijk. De opleidingen verhogen je vaardigheden, zodat je meteen meer kans maakt op de arbeidsmarkt.

Meer informatie:

- vdab.be/opleidingen
- onderwijskiezer.be/v2/volwassen/volw_gndiploma_plus18.php?age=2&var=vdab

**Ben je overweldigd door alle opties?
Weet je niet goed wat er nu het beste bij jou past?
Maak dan een afspraak met een VDAB (jongeren)consulent
bij jou in de buurt**

vdab.be/contact

”

OPLEIDING VOLGEN

om te kunnen gaan werken

SYNTRA

- Voorwaarden: voor sommige opleidingen gelden bepaalde voorwaarden voordat je aan een opleiding mag beginnen (voorkennis van een bepaald beroep, taalvoorwaarden,...). Check steeds goed vooraf of je aan de voorwaarden voldoet.
- Leeftijd: vanaf 18 jaar
- SYNTRA biedt praktijkgerichte, toekomstgerichte opleidingen voor ondernemende mensen. Je leert precies wat je nodig hebt om een bepaald beroep te doen of om een eigen zaak te starten.

Je kan verschillende soorten opleidingen volgen:

- Een voltijdse dagopleiding: een praktische opleiding met focus op wat je moet kennen en kunnen in je favoriete beroep.
- De ondernemersopleiding: de ideale voorbereiding als je zelf een zaak wil opstarten. Je leert er niet alleen een beroep, maar ook alles over hoe je een bedrijf opzet en beheert.
- Lange of korte opleidingen : op een praktische manier bijscholen of omscholen.

Meer informatie: syntra.be/over-syntra

”

OPLEIDING VOLGEN

om te kunnen gaan werken

CENTRA VOOR VOLWASSENENONDERWIJS (CVO)

Leeftijd:

- Vanaf 16 jaar kan je al starten in de centra voor volwassenenonderwijs (CVO)
- Vanaf 18 jaar

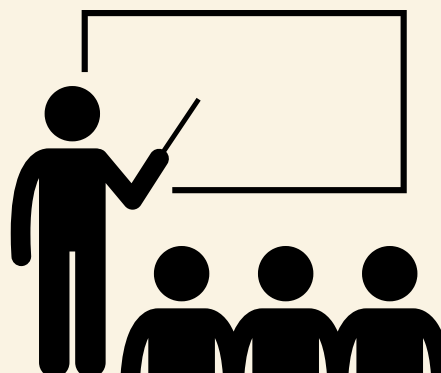
- kan je starten in de basiseducatie (Ligo-CBE)
- kan je in de centra voor volwassenenonderwijs (CVO) opleidingen volgen die gericht zijn op het behalen van een diploma secundair onderwijs.

In een centrum voor volwassenenonderwijs (CVO) kan je les volgen op je eigen tempo, zowel overdag als 's avonds, op weekdays of in het weekend, via contactonderwijs of via afstandsonderwijs. Dat zorgt er voor dat je leren kan combineren met een job en met je gezin.

Je kan hier ook jouw diploma secundair onderwijs als volwassene behalen.

Meer informatie:

- tweedekansonderwijs.be
- vlaanderen.be/volwassenenonderwijs
- onderwijskiezer.be/v2/volwassen/index.php

”

GAAN WERKEN

en zie later wel verder

VDAB

Leeftijd: vanaf 18 jaar

BELANGRIJK

Van zodra je stopt met school,
schrijf je meteen in bij de VDAB!

Waarom?

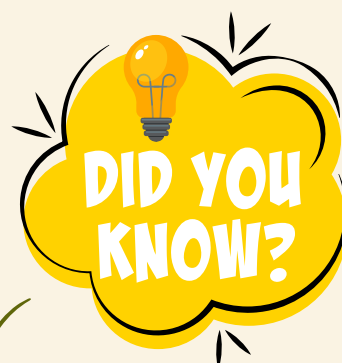
- Om je beroepsinschakelingstijd (wachtijd) van 1 jaar te laten ingaan.
- Als schoolverlater heb je nog recht op 12 maanden groeipakket (vroegere kinderbijslag), ook als je je inschrijft bij VDAB.
- Heb je na je beroepsinschakelingstijd geen werk en ben je jonger dan 25? Dan kom je in aanmerking voor een inschakelingsuitkering.

Hoe inschrijven?

- Online vdab.be
- Telefonisch op het gratis nummer 0800 30 700

Meer informatie:

- vdab.be/meer-info-over-inschrijven
- vdab.be/meer-info-over-inschrijven/begeleiding/pas-van-school
- vdab.be/orienteren/pas-van-school

Als je geen diploma of kwalificatie hebt, je pas de inschakelingsuitkering op je 21 krijgt.

**JOUW TOEKOMST
JOUW KEUZE
JOUW WEG**

**ONTDEK
DE MOGELIJKHEDEN EN DURF
JOUW PAD TE KIEZEN!**

Samen tegen Schooluitval Oost-Vlaanderen

Wij maken je wegwijs

v.u. Oona Somers, Vrij CLB Netwerk, Anatole Francestraat 119, 1030 Brussel (Schaarbeek)